

energiavirasto

Ajankohtaista EU:n päästökaupassa

16.9.2020 Webinaari

Reilua energiaa

Päästökauppakausi 2021-2030: Päästöluvut ja päästöjen tarkkailusuunnitelmat

Suvi Hotti

Lainsäädännön tilanne

- Komission päästöjen tarkkailuasetus (EU) 2018/2066 (MRR)
  - Sovelletaan 1.1.2021 alkaen
  - Muutoksia nykyiseen MRR-asetukseen: mm. vähämerkityksisten lähdevirtojen määrittämistasovaatimukset, bio-osuuden ja prosessipäästöjen määrittämistasot muuttuneet, joidenkin soveltamisalakohtaisten vaatimusten päivitykset
  - Asetusta päivitetään parhaillaan mm. RED II –vaatimusten huomioimisen takia
    - Julkinen kuulemiskierros pidetty kesällä
- Työ- ja elinkeinoministeriön asetus päästöjen tarkkailemisesta
  - Korvaa nykyisen päästökaupakauden vastaavan asetuksen
  - Viimeisteltävänä työ- ja elinkeinoministeriössä
- Päästökauppalain muutos
  - Yksinkertaistettuja tarkkailusuunnitelmia koskevien kohtien lisääminen
  - Työn alla työ- ja elinkeinoministeriössä

Päästölupa ja päästöjen tarkkailusuunnitelma kaudella 2021-2030

- Jokaista laitosta koskien annetaan kaksi erillistä päätöstä: päästölupapäätös ja tarkkailusuunnitelman hyväksymispäätös
  - Tarkkailusuunnitelma ei ole enää päästöluvan liitteenä -> jatkossa tarkkailusuunnitelmaa päivitetään ilman päästöluvan muuttamista
    - Tarkkailusuunnitelman päivityksistä Energiaviraston maksullinen päätös vain, jos kyse merkittävistä muutoksista
    - Ei-merkittävistä muutoksista tarkkailusuunnitelmaan ilmoitettava myös FINETSin kautta, mutta niistä ei anneta maksullista päätöstä
- Kauden vaihteessa haetaan sekä päästöluvan muutosta että päästöjen tarkkailusuunnitelman hyväksyntää
- Hakemukset jätetään uudessa FINETS-järjestelmässä
  - Järjestelmä avataan lokakuun aikana

MÄÄRÄAIKA HAKEMUSTEN JÄTTÄMISELLE: 31.12.2020

Päästölupaa koskeva hakemus

- Päästölupaa koskeva hakemus sisältää:
  - Toiminnanharjoittajan ja laitoksen yhteystiedot (siirretään hakemuspohjaan automaattisesti vanhasta FINETSistä)
  - Tiedot laitoksen tekniset/toiminnalliset yhteydet toiseen laitokseen (uusi kysymys)
  - Laitoksen sijainnin koordinaatit (uusi kysymys)
  - Kahden tai useamman toiminnanharjoittajan yhteistä päästölupaa koskevat kysymykset
  - Päästökauppalaan mukainen soveltamisala/soveltamisalat
    - Nimellinen lämpöteho / tuotantokapasiteetti
    - Opt-in -laitoksista tiedot kaukolämpöverkon varrella olevasta yli 20 MW laitoksesta (uusi kysymys)
  - Ympäristölupaa koskevat kysymykset
- Osa päästölupalomakkeeseen syötetyistä tiedoista kopioituu automaattisesti tarkkailusuunnitelmaan
  - Suositeltu järjestys: täytä ensin päästölupahakemus ja sen jälkeen tarkkailusuunnitelmahakemus.
    - Lähetä hakemukset järjestelmässä peräkkäin vasta sen jälkeen, kun molemmat ovat valmiita

Päästöjen tarkkailusuunnitelma

- Uusi FINETS on nykyistä ohjaavampi ja selkeämpi
  - Ei enää päästölähteittäin erottelua: lähtökohtana lähdevirrat päästölähteiden sijaan
  - Kysymyskohtaisia ohjeita lisätty enemmän suoraan järjestelmään
- Huomioitu paremmin komission tarkkailusuunnitelmalomakkeen sisältö
  - Enemmän menettelykuvauksia (mm. tiedonhallinnasta)
  - Tarkemmat tiedot mm. mittauslaitteista ja näytteenottosuunnitelmista
- Käytetään uutta Tilastokeskuksen polttoaineluokitusta:
https://www.stat.fi/tup/khkinv/khkaasut_polttoaineluokitus.html -> Polttoaineluokitus 2021
  - Luokitus määritelmineen on hyvä käydä läpi ennen tarkkailusuunnitelman tekemistä

Yksinkertaistettu tarkkailusuunnitelma

- MRR 13 artikla: jäsenvaltiot voivat sallia vakiomuotoisten ja yksinkertaistettujen tarkkailusuunnitelmien käytön
  - Ennen hyväksyntää EV:n tehtävä yksinkertaistettu riskinarviointi ja perusteltava yksinkertaistetun tarkkailusuunnitelman käyttö
- Hyväksyntää voi hakea A1-laitos, jolla vähämerkityksisiä ja/tai erittäin vähämerkityksisiä lähdevirtoja, jos
  - käytetään vakiolaskentamenetelmää (ei CEMS tai massatase),
  - toimintotiedot määritetään ostolaskujen ja arvioidun varastomuutoksen perusteella (toiminnanharjoittaja ja kauppakumppani ovat riippumattomia),
  - laskentakertoimiin käytetään vakioarvoja (Tilastokeskuksen arvot) ja
  - laitoksella ei ole prosessipäästöjä, polttoaineen siirtoja laitokselta/laitokselle, CO₂ siirtoa/vastaanottoa eikä polttoaineeseen sisältyvän hiilidioksidin siirtoa/vastaanottoa
- Erot ns. tavalliseen tarkkailusuunnitelmaan verrattuna:
  - FINETSissä tekstikenttiä vähemmän, korvattu vakioteksteillä tai lukituilla valinnoilla
    - Menettelykuvaukset esim. tiedonhallintaa koskien korvattu vakioteksteillä, iso osa menettelykuvauksista jää kokonaan pois

Ohjeistukset hakemuksiin liittyen

- Ohjeet löytyvät FINETS-järjestelmästä jokaisen kysymyksen kohdalta
- Työn alla olevat lisäohjeet:
  - Epävarmuustarkastelu
  - Kohtuuttomien kustannusten laskenta
  - UKK
- Ohjeet tullaan julkaisemaan viraston nettisivuilla
- Syksyn aikana järjestetään webinaareja, joissa käydään tarkemmin läpi hakemusten sisältöä ja uutta FINETS-järjestelmää

Muuta ajankohtaista päästöjen tarkkailusta ja raportoinnista

- Vuotta 2020 koskevat päästöluvan muutoshakemukset, päästöselvitykset, todentamisraportit ja parannusraportit jätetään nykyisen FINETS-järjestelmän kautta
  - Nykyinen järjestelmä on käytettävissä vielä ainakin vuoden 2021
- FINETSissä siirrytään kaikkien toiminnanharjoittajien osalta suomi.fi -valtuuksien käyttöön syyskuun loppuun mennessä

Katsaus 4. päästökauppakauden ilmaisjakohakemusten käsittelyyn

Anna-Maija Sinnemaa

Jakokauden 2021-2025 hakemukset:

- Hakemukset tuli jättää Energiaviraston Ilmaisjaon Finets järjestelmään 31.5.2019 mennessä.
  - Päästökauppalain (311/2011) määräaika 30.4. siirrettiin TEM:n asetuksella (430/2019)
  - Hakemuksia jätettiin yhteensä 293 kappaletta
- Hakemusten käsittely jaettu:
  - TEM vastannut perustietoselvitysten käsittelystä ja tietojen toimittamisesta komissiolle
  - Energiavirasto käsittelee ja hyväksyy tarkkailumenetelmäsuunnitelmat (MMP)
- Jo voimaan tulleet komission säädökset:
  - Komission ilmaisjakoasetus [\(EU\) 2019/331](#) (FAR-asetus)
  - Komission asetus koskien vuosittaista raportointia ja tuotantotason muutoksia [\(EU\) 2019/1842](#) (ALC-asetus)
- Kansalliset säädökset:
  - TEM:n asetus (1079/2019) ilmaisjakoon liittyvästä tarkkailusta
- Komission julkaissut ohjeita (Guidance Documents) 4. kauden ilmaisjakoa koskien:
  - Mm. GD1 (yleisohje), GD5 (MMP:tä koskeva ohje), GD7 (vuosittaisten tietojen raportointi ja ilmaisjaon muuttaminen)
  - Kaikki ohjeet ja niiden suomennokset viraston kotisivuilla: <https://energiavirasto.fi/paastooikeuksien-ilmaisjako>

MMP:iden käsittelystä ja hyväksymisestä:

- Käsittely käynnissä Energiavirastossa
  - Käsittely vienyt aikaa odotettua pidempään
- Tarvittaessa lähetetään täydennyspyynnöt toiminnanharjoittajille Finetsin kautta
  - Mikäli täydennyspyyntö herättää kysymyksiä, suosittelemme olemaan käsittelijään puhelimitse tai sähköpostitse yhteydessä
- FAR-asetuksen mukaisesti MMP:t tulee hyväksyä 31.12.2020 mennessä
  - Energiavirasto tulee vielä syksyn aikana olemaan yhteydessä laitoksiin, joiden MMP:tä ei ole vielä hyväksytty.
- Kun MMP on hyväksytty, on toiminnanharjoittajalla velvoite ylläpitää suunnitelma ajan tasalla. Tarvittaessa päivitetään kuten päästöjen tarkkailusuunnitelmaa.

Ilmaisjakohakemusten käsittelyn seuraavat vaiheet:

energiavirasto

2020

- Q3** Komissio tekee päätöksen laitosten hyväksymisestä ilmaisjaon piiriin

- Q4** Komission säädös vertailuarvojen päivittämiseksi astuu voimaan
Energiavirasto:
  - laskee alustavat päästöoikeusmäärät
  - kuulee toiminnanharjoittajia** laitospohjaisista määristä
  - tekee laitospohjaiset alustavat päätökset ilmaisjaon myöntämisestä
  - toimittaa tiedot alustavista päästöoikeusmääristä komissiolle.

2021

- Q1** Komissio tekee tarvittaessa päätöksen monialaisen korjauskertoimen käytöstä
Energiavirasto tekee laitospohjaiset päätökset ilmaisjaon myöntämisestä.
Komissio tekee päätöksen kansallisten jakotaulukoiden hyväksymisestä.

MUUTOKSET AIKATAULUSSA OVAT MAHDOLLISIA!

Huomioitavaa:

- Vastuu jakokauden 2021-2025 ilmaisjakohakemusten käsittelystä siirtyy syksyn aikana TEM:ltä Energiavirastolle
- Energiaviraston tekemät 4. kautta koskevat ilmaisjakopäätökset tulevat olemaan laitoskohtaisia
- Ilmaisjaon Finets pääasiallinen asiointikanava
- TEM vastaa 3. kauden asioista 31.12.2020 saakka
- Kaikki ilmaisjakoasiat Energiaviraston vastuulla 1.1.2021 alkaen
- TEM ja Energiavirasto tekevät tiivistä yhteystyötä koko siirtymäkauden ajan

Ennakkotietoja vuosittaisesta raportoinnista

- Laitosten tulee raportoida vuosittain tuotantotiedot edelliseltä vuodelta:
  - **Tietojen tulee olla todennettuja**
  - **Määräaika on vuosittain 31.3.**
  - **Ensimmäinen raportti tulee jättää 31.3.2021, jolloin raportoidaan tiedot vuosilta 2019 ja 2020.**
- Ilmaisjakohakemusten hyväksyminen ja 1. tuotantotietoraporttien käsittely tapahtuu osittain samanaikaisesti
- Raportointi tapahtuu Finetsin kautta:
  - Laitoksen tiedot Komission Excel-lomakkeella liitteenä
  - Todentamisraportti Finetsin lomakkeella
- ALC-asetus ja komission GD7 ohjeistavat raportoinnista ja ilmaisjakomäärien muuttamisen edellytyksistä
- Tuotantotietoraportin täyttämisestä ja tietojen todentamisesta järjestetään erilliset webinaarit

Ajankohtaisia päästökaupasta

16.9.2020

Teollisuusneuvos
Juhani Tirkkonen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

EU-lainsäädäntö

- **Komission tarkkailuasetuksen (EU) 2018/2066 muutos**

- Keskeisin ehdotus on biomassan tarkkailua koskevien säännösten muuttaminen johdonmukaisiksi RED II-direktiivin kanssa
- Biomassapolttoaineiden kestävyyskriteerisäätely soveltuisi, silloin kun biomass- ja fossiilisista polttoaineista aiheutuvien päästöjen eri kohtelu vaikuttaa tarkkailumenetelmän valintaan, esimerkiksi lähdevirtojen, päästölähteiden ja laitosten luokittelussa.
- Muutoksia säännöksiin verkkoon syötetyn ja siitä poistetun biokaasun toimintotiedoista. Biokaasuosuuden määrittäminen perustuisi ostettuun biokaasuun ja biokaasun kaksoislaskennan välttämiseen
- Komission ehdotus on että muutokset soveltuisivat 1.1.2022 lähtien
- Muutokset tulevat ilmastonmuutoskomitean hyväksyttäväksi syksyn 2020 aikana

- **Komission asetuksen (EU) 2018/2067 muutos**

- Muutokset koskevat pääasiassa maksutta jaettavien päästöoikeuksien laitospohtaisen määrän muutostietojen todentamista sekä standardivaatimuksia.
- Muutokset tulevat ilmastonmuutoskomitean hyväksyttäväksi syksyn 2020 aikana.

Kansallinen lainsäädäntö

- **Päästökauppalaain muutos valmisteilla**
  - Muutoksessa lisätään säännökset vakiomuotoisen ja yksinkertaistetun päästöjen tarkkailusuunnitelman käyttöön.
  - TEM asetuksella säädettäisiin menetelmään kuuluvasta yksinkertaistetusta riskianalyysistä.
  - Annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi syksyllä 2020
- **TEM asetus päästöjen tarkkailusta ja raportoinnista valmisteilla**
  - Korvaa aikaisemman TEM asetuksen tarkkailusta ja raportoinnista.
  - Voimaan syksyn 2020 aikana.
  - Sovelletaan vuodesta 2021 alkaen tarkkailtaviin päästötietoihin.
- **Kestävyyslain muutos**
  - Hallituksen esitys 70/2020 vp laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta annettu toukokuussa 2020
  - RED II-direktiivin kestävyyskriteerisääntelyn kansallinen täytäntöönpano
- **Päästökauppalaain muutos**
  - Kestävyyslain ja komission tarkkailuasetuksen muutosten edellyttämät muutokset päästökauppalakiin. Tarkka sisältö selkeytyy komission tarkkailuasetuksen edetessä.

Päästöoikeuksien laskenta ja ilmaisjako

Päästöoikeuksien ilmaisjako 2021-2025

- Komission kysymyksiin vastaaminen ja perustietoselvitysten täydennyspyynnöt vielä ajankohtaisia. Suurin osa hakemuksista pitäisi olla valmiita, mutta MMP:n takia ja komission kysymysten takia on tullut vielä täydennyspyyntöjä perustietoselvityksiin.
- Aikataulu vielä auki. Komission valmistelee uusia benchmark –arvoja.

Vuoden 2019 tuotantotasojen muutokset ja kapasiteetin laskut

- Vaikuttavat vuoden 2020 ilmaisiin päästöoikeuksiin niiden osalta, joilla näitä muutoksia on ollut. Kuuleminen laskelmista mahdollisesti lokakuussa. Komissio tekee näistä seuraavat päätökset marraskuussa ja joulukuussa.

Uudet osallistujat kaudella 2013-2020

- Näitä tulee olemaan kuluvan kauden osalta vielä noin 5-10. Valmistelu pitkälti samalla aikavälillä kuin tuotantotasojen muutokset ja kapasiteetin laskutkin.

Päästökauppakompensaatio

- Komissio antanut luonnoksen päästökaupan valtiontuen suuntaviivoista, joiden mukaisena tukea saisi maksaa kaudella 2021—2030
- Luonnoksen mukaan tuki muuttuu ehdolliseksi, ja edellyttää tiettyjä energiatehokkuus- tai muita toimia
- Suomen nykyinen tuki määräytyy viimeisen kerran 2020 (maksetaan 2021). Tuen jatko edellyttää lakimuutosta.

Jatkoaskeleet

- **EU-komission suuntaviivat**
  - Komissio antaa suuntaviivat vuoden 2020 aikana (ml. tukikelpoiset toimialat)
  - Komissio antaa viimeisten parametrien lukuarvot vuonna 2021
- **Suomen tukiohjelma**
  - Hallituksen kestävän verotuksen tiekartta 3.2.2020:
  - Tuen *"tulevaisuus selvitetään ottaen huomioon energiaverouudistuksessa esille tulevat seikat"*
  - *"Päätökset syksyn 2020 budjettiriihessä"*

Syksyn 2020 tulevat webinaarit

- Päästöluvut ja tarkkailusuunnitelmat FINETS:ssä
  - Päästölupahakemus
  - Yksinkertaistettu tarkkailusuunnitelma
  - Muut tarkkailusuunnitelmat
- Ilmaisjako
  - Vuosittainen raportointi
- Todentajien webinaari
  - Ajankohtaista päästöjen todentamisessa
  - Tuotantotietojen todentaminen
- Päästökaupparekisteri
  - Muutokset seuraavalla kaudella

Kysymyksiä?

Päästöoikeuksien ilmaisjako

Työ- ja elinkeinoministeriö:

- Kaikki 3. päästökauppakauden ilmaisjakoasiat paastokauppa2013@tem.fi
- 4. kauden ilmaisjakohakemuksen perustietoselvitykseen liittyvät kysymykset paastokauppa2020@tem.fi

Energiavirasto

- 4. kauden hakemuksen tarkkailumenetelmäsuunnitelmaan (MMP) liittyvät ja FINETS-asiointijärjestelmään liittyvät kysymykset ilmaisjako2021-2030@energiavirasto.fi
- 1.1.2021 alkaen KAIKKI päästöoikeuksien ilmaisjakoon liittyvät yhteydenotot Energiavirastoon

Päästöluvut ja päästöjen tarkkailusuunnitelmat: paastolupa@energiavirasto.fi

Kiitos!

energiavirasto